

จดหมายข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

โรงเพาะฟักสัตว์น้ำ Aquatic Animal Hatchery คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กพต. เยี่ยมชมโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวชื่นชมและพร้อมสนับสนุน ม.อ.ปัตตานี ขยายการเพาะพันธุ์ “ปูดำหรือปูทะเล” ให้ทันต่อความต้องการของเกษตรกร ยกระดับเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนใต้

เมื่อปลายวันนี้ (20 ตุลาคม 2566) นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) เยี่ยมชมโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และติดตามความคืบหน้าการขยายผลความสำเร็จในการเพาะพันธุ์ “ปูดำหรือปูทะเล” ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการเพาะพันธุ์ในรูปแบบการเพาะฟักโดยแม่พันธุ์ไข่นอกกระดอง โดยมี รศ.ดร.ชุกรี หะยีสาแม อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวรายงานด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปู ด้านศักยภาพของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สำหรับรองรับการเพาะเลี้ยงปูทะเลให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดใหม่และการทำงานในปัจจุบัน และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาและส่งเสริม

ในโอกาสนี้ มีนางพาดิมาะ สะดียามู ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี หัวหน้าส่วนจังหวัดปัตตานี ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นำโดย ผศ.ดร.มนตรี ลีลาเจริญศักดิ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตปัตตานี ผศ.ดร.บดินทร์ เวลาเตะ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา

นักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ วิทยาเขตปัตตานี อาจารย์วรัญญา เต็มรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ วิทยาเขตปัตตานี รศ.ดร.ภรณ์การ์ สหะโร คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พร้อมด้วยอาจารย์และนักวิจัยด้านการประมง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้การต้อนรับและนำชมโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ

รศ.ดร.ชุกีร์ หะยีสาแม อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวว่ ปูทะเลหรือเรียกกันว่าปูดำถือว่าเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญเนื่องจากเป็นที่นิยมของผู้บริโภค มีรสชาติที่ดีและราคาแพง การขาดแคลนแม่พันธุ์ปูที่มีไข่นอกกระดอง เพื่อใช้ในการเพาะพันธุ์และอนุบาลเป็น pain point และคอขวดสำคัญที่ส่งผลให้การเพาะและขยายพันธุ์ปูทะเลในประเทศไทยยังประสบความสำเร็จไม่มากนัก ส่งผลต่อเนื่องไปยังอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงปูทะเลของประเทศ โดยธรรมชาติการผสมพันธุ์ของปูเกิดขึ้น หลังจากตัวเมียลอกคราบใหม่ๆ ปูเพศผู้ จะเข้าผสมพันธุ์และปล่อยไข่น้ำ

เชื้อเก็บไว้ในปูเพศเมีย เมื่อไข่พัฒนาเต็มที่ปูเพศเมียจะปล่อยไข่ออกมาผสมกับน้ำเชื้อแล้วนำไข่มาเก็บบริเวณจับปั้งซึ่งจะเรียกว่าปูไข่นอกกระดอง การจัดหาแม่พันธุ์ปูไข่นอกกระดองจากธรรมชาติถือว่าเป็นเรื่องยาก เนื่องจากโดยปกติปูทะเลจะอาศัยบริเวณชายฝั่งป่าชายเลน แต่เมื่อถึงเวลาที่จะต้องปล่อยไข่ออกไปอยู่นอกกระดอง ปูจะว่ายน้ำในช่วงที่ไข่ยังอยู่ในตัวเพื่อไปหาแหล่งที่เหมาะสมที่ระดับความลึกราว 30 -50 เมตร บริเวณนอกชายฝั่ง คณะนักวิจัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดปัตตานี จึงได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีระบบการกระตุ้นแม่พันธุ์ปูทะเลให้ปล่อยไข่ออกนอกกระดองขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาคาดแคลนแม่พันธุ์ปูทะเลที่มีไข่นอกกระดอง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) จนได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนี้ได้พัฒนาโรงเรือนสำหรับเลี้ยงแม่ปูโดยใช้หลักการจำลองสภาพแวดล้อมเสมือนกับการที่ปูอาศัยอยู่บริเวณท้องทะเลตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงปัจจัยเกี่ยวกับแสง คุณภาพน้ำ การถ่ายเทและหมุนเวียนน้ำ อาหารและการให้อาหาร ทรายรองพื้นสำหรับปล่อยไข่ และหลีกเลี่ยงการรบกวนปู ระบบและวิธีนี้สามารถกระตุ้นให้แม่ปูที่มีไข่นอกกระดองให้ปล่อยไข่ออกนอกกระดองมาเก็บไว้บริเวณส่วนจับปั้งและฟักออกมาเป็นลูกปูระยะซูเอียได้ร้อยละ 75-85 จากการนำปูเข้าสู่ระบบเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ปัจจุบันแม่ปูทะเลที่มีไข่นอกกระดองหรือลูกปูระยะซูเอียที่ผลิตได้จากโครงการวิจัย ได้ถูกส่งมอบให้แก่หน่วยงานที่สนใจเพื่อนำเอาลูกปูไปอนุบาลต่อไปเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรและการเพิ่มปริมาณปูทะเลในแหล่งน้ำธรรมชาติ

รศ.ดร. ชุกีร์ หะยีสาแม ได้นำเสนอข้อเสนอดังต่อไปนี้
นายกรัฐมนตรี ว่า อยากให้ภาครัฐมีการส่งเสริมและบูรณาการการทำงานต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปูทะเล โดยสนับสนุนการพัฒนาการผลิตแม่ปูและพัฒนาพันธุ์ปูของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเพาะฟักสัตว์น้ำให้สมบูรณ์เพื่อให้สามารถพัฒนาเทคนิคและผลิตลูกปูได้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้กรมประมง ผลิตลูกปูร่วมและส่งเสริมการเลี้ยงปูให้แก่เกษตรกร พร้อมทั้งสนับสนุนให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพิ่มการนำพื้นที่ป่าชายเลนมาใช้ประโยชน์

นอกจากนี้ภาครัฐควรสนับสนุนและต่อยอดการดำเนินงานธนาคารปูม้าชุมชนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (500,000 บาท/ปี) กำหนดมาตรการช่วยเหลือด้านราคาปลากระพงขาว สร้างระบบนิเวศทางเลือกอาชีพใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนชายฝั่งที่ยั่งยืนกับฐานทรัพยากร เช่น การท่องเที่ยวรอบอ่าวปัตตานี ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนชายฝั่งต่อไป.

